

Till
Kommunfullmäktige i
Strängnäs kommun

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR 2023

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Strängnäs kommun har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder, samt tillsammans med Eskilstuna kommuns revisorer den gemensamma överförmyndarnämnden. Genom utsedda lekmannarevisorer har också den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag granskats.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt kommunfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, standard för kommunal räkenskapsrevision och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har under året genomfört en förstudie avseende kommunens arbete mot hedersrelaterat våld, i vilken det konstateras att det inte förekommer något övergripande arbete eller någon styrning i kommunen avseende hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare konstateras att det inom området saknas kunskap och kompetens på flera håll i den kommunala organisationen. Vi ser allvarligt på detta och har lämnat flera rekommendationer i syfte att stärka kommunens arbete och kompetens inom området. Vi har för avsikt att följa upp kommunstyrelsens och nämndernas konkreta åtgärder inom området framgent.

Vi har också genomfört en förstudie avseende kommunens och Strängnäs Bostads AB arbete mot välfärdsbrott. Kartläggningen visar att det inte finns ett aktivt och uttalat arbete för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott inom de kartlagda verksamhetsområdena. Enheten för ekonomiskt bistånd är den verksamhet som stuckit ut i kartläggningen genom att aktivt och uttalat arbeta mot välfärdsbrottlighet.

I förstudien noteras att det bland övriga verksamhetsområden i stort saknas systematiska kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott. Vi ser allvarligt på detta och kommer under revisionsåret 2024 genomföra en fördjupad granskning på området.

Inom ramen för vår grundläggande granskning har vi under året följt upp två fördjupade granskningar inom skolområdet. Revisionen har tidigare lämnat flera rekommendationer till barn- och utbildningsnämnden i syfte att stärka styrning och uppföljning av, samt det systematiska kvalitetsarbetet i, grundskolan. Häri ingår också arbetet med elever i behov av särskilt stöd, där brister fortfarande konstateras. Identifierade brister renderade föregående år i att revisorerna riktade en anmärkning mot barn- och utbildningsnämnden.

1

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

Den uppföljande granskningen som genomförts under 2023 visar att barn- och utbildningsnämnden endast i liten utsträckning har åtgärdat bristerna som konstaterats i verksamheten under de senaste åren. Detta leder alltjämt till att barn- och utbildningsnämnden inte säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan. Revisionen har konstaterat att elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har lagstadgad rätt till.

Barn- och utbildningsnämnden har inte heller säkerställt en ändamålsenlig resursfördelningsmodell, i enlighet med revisionens tidigare rekommendationer.

Revisionen ser mycket allvarligt på nämndens underlåtenhet att agera i enlighet med våra rekommendationer.

Med anledning av bristerna i nämndens styrning och interna kontroll riktar vi även i år en anmärkning mot barn- och utbildningsnämnden.

Med anledning av ovanstående är det dessutom vår bedömning att kommunstyrelsen bör prioritera en aktiv och tydlig uppsikt över barn- och utbildningsnämnden.

Med utgångspunkt i ovanstående noteringar gör vi följande konstateranden och bedömningar:

- Vi riktar en anmärkning mot barn- och utbildningsnämnden.
- Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnderna, med undantag för barn- och utbildningsnämnden, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, med undantag för den reservation som framgår av auktoriserad revisors yttrande.
- Vi bedömer att styrelsens och nämndernas resultat enligt årsredovisningen, med undantag för barn- och utbildningsnämnden, i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Vi återoppar bifogad redogörelse och bifogade rapporter.

Strängnäs den 10 april 2024

Jens Persson

Paul Tamm

Håkan Bertilsson

Karl-Åke Borg

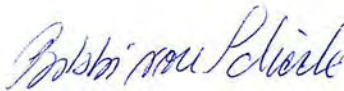
Kerstin Dahlström

Linda Hefvelin

Lars Olson

Bibbi von Schéele

Jonny Somogyi

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

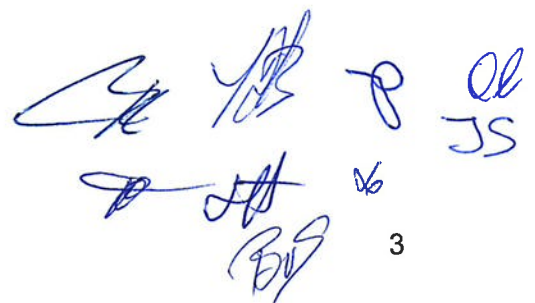
Revisorernas redogörelse för 2023

Granskning av årsbokslut 2023

Auktoriserad revisors yttrande över årsredovisningen 2023

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

Handwritten signatures and initials in blue ink, including a large signature on the left, several smaller initials and signatures in the middle, and the initials 'JS' on the right. A small number '3' is written at the bottom right.

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2023

1. ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. Ernst & Young AB (EY) har biträtt oss i årets granskningsarbete.

Förutom granskning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet har granskning även skett av kommunens hel- och delägda bolag via av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer.

2. INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen som ligger som grund för de granskningsinsatser som ska genomföras under året, inom såväl verksamhets- som räkenskapsrevisionen.

Revisionsarbetets tyngdpunkt ligger på fördjupade verksamhetsinriktade granskningar utifrån risk- och väsentlighetsanalysen relevanta områden. Granskningsinsatserna syftar, förutom att fungera som underlag inför revisorernas bedömning och förslag till ansvarsprövning, till att ge impulser och förslag till effektivisering av de kommunala verksamheterna och att öka ändamålsenligheten.

Granskning genomförs även av olika system och rutiner, intern kontroll i räkenskaperna, delårsrapport samt årsbokslut och årsredovisning. Insatserna syftar utöver att utgöra underlag vid revisorernas bedömning och förslag till ansvarsprövning, även till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

Som underlag för revisionsplaneringen har en övergripande risk- och väsentlighetsanalys genomförts. Utifrån denna analys har vi prioriterat olika granskningsinsatser och sammanställt dessa i en revisionsplan för 2023. Revisionsplanen förankras med kommunfullmäktiges presidium.

Projektplaner för samtliga projekt i revisionsplanen har utarbetats, innehållande bland annat bakgrund, syfte och revisionsfrågor, revisionskriterier, avgränsning, metod, bemanning och budget. Därutöver har ytterligare fördjupade granskningsprojekt genomförts, efter att revisionsplanen antogs.

3. ÅRETS RESULTAT

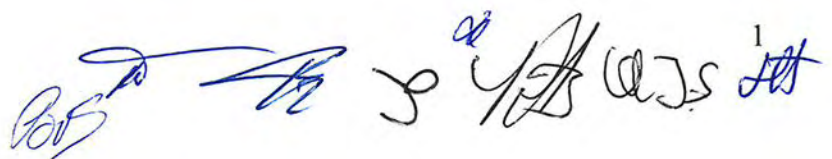
3.1 Grundläggande granskning

I kommunallagen anges att revisorerna årligen ska granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. I och med detta har vi genomfört granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövning, det vill säga hur de styr, följer upp och kontrollerar sina verksamheter. Inom ramen för den grundläggande granskningen genomfördes dialogmöten med samtliga nämndpresidier vid ett till två tillfällen under året, inför avgivande av revisionsberättelsen.

Inom ramen för den grundläggande granskningen har även ett antal tidigare genomförda granskningar följts upp. Särskilt fokus har lagts på att följa upp två fördjupade granskningar inom skolområdet, som genomfördes 2021 respektive 2022.

- Granskning av arbetet med elever i behov av särskilt stöd
- Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

I ovanstående granskningar har totalt åtta rekommendationer lämnats till barn- och utbildningsnämnden. Rekommendationerna grupperades i den uppföljande granskningen i fyra

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

grupper, där lämnade rekommendationer inom områdena *resursfördelning* och *särskilt stöd* inte bedöms vara åtgärdade, medan rekommendationerna inom områdena *kvalitetsarbete* och *måluppfyllelse* samt *skolfrånvaro* delvis bedöms vara åtgärdade.

Utöver ovanstående granskningar har ytterligare tre granskningar följts upp under året:

- Granskning av räddningstjänsten
- Granskning av arbetet om kommunens åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Granskning av IT- och informationssäkerhet

I ovanstående granskningar har totalt 14 rekommendationer lämnats till kommunstyrelsen och de olika nämnderna. Av dessa bedöms 5 vara åtgärdade, 7 bedöms vara delvis åtgärdade och 2 ej åtgärdade.

3.2 Granskning av avtalsförvaltning

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen, nämnder och de kommunala bolagen säkerställer en ändamålsenlig avtalsförvaltning med tillräcklig intern kontroll av kommunens ingångna avtal.

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen och nämnderna i stor utsträckning har säkerställt en ändamålsenlig avtalsförvaltning med tillräcklig intern kontroll av ingångna avtal.

Kommunens avtalsförvaltning är sedan flera år ett prioriterat område som givits uppmärksamhet och resurser. Det finns därför en tydlig och strategisk strukturering av kommunens avtalsförvaltning vilket skapar gynnsamma förutsättningar för att undvika förtroendeskadliga och ekonomiska förluster. Det finns en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning där kommunstyrelsens centrala inköpsenhet och respektive kontors verksamhet på ett framgångsrikt sätt samverkar i avtalsförvaltningen.

Bedömningen är att de kommunala bolagen uppvisar brister som måste åtgärdas. Det saknas dokumenterade rutiner för avtalsuppföljning, avtal riskklassificeras inte och det upprättas inte några uppföljningsplaner. Det varierar från avtal till avtal hur och med vilken frekvens uppföljning sker.

I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra ansvarsfördelningen för avtalsuppföljning av kommunövergripande avtal.
- Upprätta en enklare form av riskanalys och uppföljningsplaner för samtliga ingångna avtal, även direktupphandlingar.
- Överväga att upphandla ett spendanalysverktyg i syfte att underlätta analysen av kommunens samlade inköp.

I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Säkerställa att tillgängligt systemstöd (CLM) nyttjas som stöd vid avtalsförvaltning.
- Upprätta ett målvärde för respektive nämnds avtalstrohet, samt ta del av återrapportering årligen.
- Upprätta uppföljningsrapporter för alla högriskavtal samt ta del av återrapportering av väsentliga avvikelser.

I granskningen rekommenderas styrelserna i SEVAB Strängnäs Energi AB och Strängnäs Fastighets AB/Strängnäs Bostads AB att:

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

- Utveckla och implementera konkreta och styrande rutiner för avtalsförvaltningen som utgår från Upphandlingsmyndighetens rekommendationer.
- Säkerställa en ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning i avtalsförvaltningen, utifrån principen att ansvar och mandat bör följas åt.
- Säkerställa en tillräcklig intern kontroll i avtalsförvaltningen, inklusive klassificering, planering och utförande av uppföljning samt efteranalys.
- Upprätta uppföljningsrapporter för alla högriskavtal samt ta del av återrapportering av väsentliga avvikelser.

3.3 Förstudie om arbete mot hedersrelaterat våld

Syftet med förstudien var att ge revisionen en samlad bild av kommunens arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Förstudien inkluderar socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kulturnämnden.

I förstudien konstateras att det inte sker något övergripande arbete kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck. Det har inte genomförts någon kartläggning kring förekomsten av hedersrelaterat våld i kommunen och endast vid socialkontoret har en kartläggning kring medarbetarnas kompetens kring hedersrelaterat våld och förtryck genomförts.

Det främsta arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är organiserat inom socialkontorets verksamheter. Socialsekreterare inom enheterna mottagning och utredning samt Fredagruppen har utbildning inom hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i nära relation. Vid utbildningskontoret och kulturkontoret pågår inte något specifikt riktat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och det finns inte några riktlinjer eller rutiner. Det har inte genomförts några kompetenshöjande insatser på området, utan medarbetare har på egen hand sökt information utifrån intresse och behov för yrkesutövandet.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen och berörda nämnder att:

- Säkerställa att kunskapen hos kommunens medarbetare kring hedersrelaterat våld och förtryck kartläggs och att utbildning kring området erbjuds utifrån kunskapsnivå och yrkesrelevans.
- Säkerställa att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck inkluderas i det kommunövergripande arbetet med jämställdhets- och trygghetsfrågor samt att rutiner och riktlinjer för arbetet upprättas och implementeras inom samtliga kontor.
- Säkerställa att samverkan mellan kontoren i frågor som berör arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck stärks.

Vi har för avsikt att följa upp kommunstyrelsens och nämndernas konkreta åtgärder inom området framgent.

3.4 Granskning av förebyggande insatser för barn och unga

Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens förebyggande insatser för barn och unga är ändamålsenliga. Den sammanfattande bedömningen är att det förebyggande arbetet till stor del är ändamålsenligt.

Styrning förekommer avseende förebyggande insatser för barn och unga. Kommunens barn- och ungdomsstrategi visar att frågan är prioriterad och aktuell. Det saknas dock en tydligare nedbrytning av strategin till aktiviteter för att säkerställa att strategin omhändertas inom samtliga nämnder och verksamheter. Granskade nämnder har ingen direkt koppling till barn- och ungdomsstrategin i den ordinarie verksamhetsstyrningen.

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

Det finns ett flertal forum för samverkan avseende förebyggande insatser, forumen består av både interna och externa parter. Samverkan centreras främst kring informationsutbyte och bedömningen är att den operativa samverkan kan stärkas. Det är även av vikt att samverkan inte är personbunden utan fungerar enligt en fastställd struktur.

Det genomförs delvis kompetenshöjande insatser som säkerställer en hög kunskapsnivå gällande förebyggande insatser för barn och unga. Inom elevhälsan och socialkontoret bedöms kunskapen vara ändamålsenlig, men det saknas ett strukturerat tillvägagångssätt gällande utbildning av övrig pedagogisk personal inom utbildningskontoret.

I granskningen rekommenderas socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden att:

- Bryta ner barn- och ungdomsstrategin till aktiviteter och koppla den ordinarie verksamhetsstyrningen till strategin.
- Vidareutveckla samverkan av det operativt förebyggande arbetet och säkerställ att samverkan inte är personbunden.
- Undersöka hur samverkan mellan socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden kan stärkas.
- Undersöka möjligheten att bredda det förebyggande arbetet för att även inkludera de yngre åldrarna.

I granskningen rekommenderas barn- och utbildningsnämnden att:

- Säkerställa resurser och förutsättningar för pedagogisk personal att anmäla kränkande beteende och skolfrånvaro.
- Utveckla ett strukturerat tillvägagångssätt gällande utbildning av pedagogisk personal avseende det förebyggande arbetet.

3.5 Förstudie avseende beslut i projekt Larslunda

Syftet med förstudien har varit att ge revisionen en samlad bild av vilka beslut som fattats samt i vilka instanser besluten fattats, avseende projekt Larslunda.

I förstudien listas samtliga formella beslut som har fattats av kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden inom ramen för projektet sedan januari 2021.

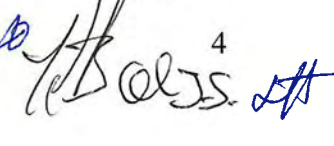
Inom ramen för förstudien har inte några väsentliga förändringar av projektets inriktning och omfång noterats, utöver utökande av projektets investeringsram, vilket har beslutats i korrekt instans. Teknik- och fritidsnämnden, och till en viss del kommunstyrelsen, hålls uppdaterade om projektet genom regelbundet återkommande informationstillfällen.

3.6 Förstudie av arbetet mot välfärdsbrott

Förstudiens syfte har varit att kartlägga hur socialnämnden, teknik- och fritidsnämnden samt det kommunala bolaget Strängnäs Bostads AB (SBAB) säkerställer tillräckliga interna kontroller för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheten. Förstudien har avsett verksamhetsområdena personlig assistans, ekonomiskt bistånd, föreningsbidrag och kommunala bostäder.

Kartläggningen visar att det inte finns ett aktivt och uttalat arbete för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott inom samtliga kartlagda verksamhetsområden. Det genomförs inga kompetenshöjande insatser avseende välfärdsbrott. Vidare upplevs frågan om välfärdsbrott inte alltid som aktuell inom de verksamhetsområden som förstudien avsett.

Enheten för ekonomiskt bistånd är den verksamhet som stuckit ut i kartläggningen genom att aktivt och uttalat arbeta mot välfärdsbrottlighet. Enheten har under två år arbetat med att ta fram

BIS   4

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

arbets sätt för att förebygga, upptäcka och utreda felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott. I förstudien noteras att det bland övriga verksamhetsområden i stort saknas systematiska kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott.

Varken socialnämnden, teknik- och fritidsnämnden eller SBAB har genomfört riskanalyser avseende välfärdsbrott inom de aktuella verksamhetsområdena. Vidare sker ingen specifik uppföljning eller utvärdering kopplat till kontrollåtgärder.

I förstudien noteras nedanstående områden som särskilt aktuella.

- Handläggningsprocessen avseende personlig assistans.
- Hanteringen av föreningsbidrag.

Revisionen kommer under revisionsåret 2024 genomföra en fördjupad granskning på området.

3.7 Granskning av delårsbokslut 2023

Revisorerna har inom ramen för sitt revisionsuppdrag haft att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat.

I den granskning som ligger till grund för den bedömning vi gjort konstateras att delårsrapporten ger en tillräcklig bild av den verksamhet som har bedrivits inom nämnder och förvaltningar under perioden. På en övergripande nivå bedöms resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt vara i överensstämmelse med fullmäktiges övergripande mål, samt att kommunen efterlever kravet på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet och att kommunen förväntas efterleva kravet på en ekonomi i balans.

Vidare konstateras att prognosen är förenlig med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget för 2023, men att kommunen med fördel kan förtydliga redovisningen av de finansiella målen kopplat till god ekonomisk hushållning. Prognosen är delvis förenlig med de verksamhetsmässiga målen, där tre av fem mål bedöms uppfyllas vid årets slut och de övriga två förväntas delvis uppnås.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendation till kommunstyrelsen inför kommande års upprättande av delårsrapport:

- Förtydliga redovisningen av de finansiella målen samt tillhörande resultat.

3.8 Granskning av årsredovisning 2023

Syftet med granskningen var att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Enligt den bedömning som görs i granskningen har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023.

Vidare efterlever kommunen kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Utfallet är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt.

STRÄNGNÄS KOMMUN

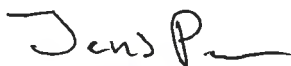
Revisionen

I granskningen konstateras dock att en bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås inte kan göras. Detta då riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning är otydliga samt att övergripande indikatorer saknas som möjliggör en rättvisande och förståelig uppföljning av fullmäktiges övergripande mål.

I granskningen rekommenderas kommunen att:

- Upprätta indikatorer för respektive mål för att möjliggöra en adekvat uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande mål.
- Tydliggöra riktlinjen för vad som krävs för att kommunen ska uppnå målet om god ekonomisk hushållning.

Strängnäs den 10 april 2024

Jens Persson

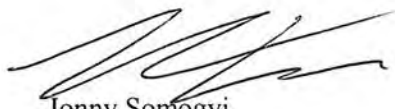
Håkan Bertilsson

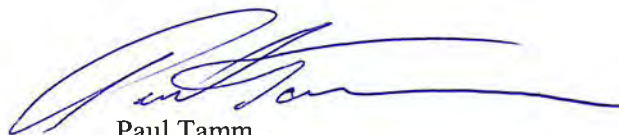
Kerstin Dahlström

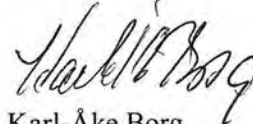
Lars Olson

Jonny Somogyi

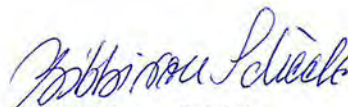
Paul Tamm

Karl-Åke Borg

Linda Hefvelin

Bibbi von Schéele

A scenic view of a lake at dawn with a forested shoreline and a wooden boat in the foreground. The sky is blue with light clouds, and the water is calm, reflecting the sky and the forest. The boat's wooden ribs and a woven seat are visible in the foreground.

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravet - Årsredovisning 2023

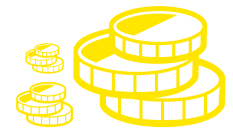
Strängnäs kommun

Bakgrund god ekonomisk hushållning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Budgeten ska enligt kommunallagen innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning (GEH).
- ▶ Dessa mål ska utvärderas i delårsrapport och i årsredovisning.
- ▶ Lag om kommunal bokföring och redovisning ställer från och med 2019 krav på att mål för god ekonomisk hushållning ska utvärderas även för bolagen med återkoppling till fullmäktige.
  - ▶ Kravet gäller årsredovisningar fram till och med 2023 men inte för årsredovisningar 2024 och framåt.

Bakgrund granskning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat om:
  - ▶ Kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
  - ▶ Resultaten i årsredovisningen är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning (GEH).

- ▶ Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning i revisionsberättelsen.

- ▶ Granskningen är avgränsad till kommunstyrelsen och 2023. Styrelsen är enligt KL 11 kap. 19 § ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Granskningsåtgärderna genomförs i form av en översiktlig granskning och avgränsas till frågeställningarna om balanskrav och god ekonomisk hushållning.

1. Balanskravsresultat

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- Kommunens balanskravsresultat är 160 mnkr

Mnkr	Utfall 2023	Kommunstyrelsens bedömning
Årets resultat enligt resultaträkningen	186 mnkr	Kommunstyrelsen bedömer att balanskravsresultatet är uppfyllt. Balanskravsresultatet är lägre 2023 än föregående år (173 mnkr).
Justeringar för realisationsvinster	+3 mnkr	
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-29 mnkr	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	160 mnkr	För räkenskapsåret 2023 har inte resultatutjämningsreserven använts och medel till reserven har inte reserverats. Det finns inget historiskt underskott att återställa.
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	-	
+Användande av medel från RUR	-	
Årets balanskravsresultat	160 mnkr	

2. Otydligt definition av GEH

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Av fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning (2019-08-26) framgår inte tydligt vilka mål som ska nås för att bedömningen ska kunna göras att kommunen har en god ekonomisk hushållning. Bland annat anges i riktlinjerna:
  - ▶ God ekonomisk hushållning innebär att såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås.
  - ▶ Soliditeten i kommunkoncernen år 2030 ska nå 25%.
- ▶ Motsvarande framgår av kommunens flerårsplan 2023-2025. Här anges också de mål som fastställts för en god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen, totalt fem övergripande mål. Indikatorer för målen saknas men i vissa fall anges *politiska prioriteringar* som i några fall kan översättas till indikatorer. Framför allt är dock de politiska prioriteringarna en nedbrytning av det övergripande målet.
- ▶ Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen i ÅR är baserad på
  - ▶ En utvärdering av nämndernas målarbete
  - ▶ Mått och resultat
  - ▶ Samlad analys av aktiviteter, effekter och resultat för kommunen som helhet

2. Kommunens uppföljning av GEH

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Kommunstyrelsen följer upp samtliga fem av kommunfullmäktige fastställda mål för en god ekonomisk hushållning. Målen sorteras in under perspektiven Invånare, Samhälle, Medarbetare och Ekonomi.
  - ▶ Tre av fem mål bedöms uppnås. Målen tillhör perspektiven Invånare, Medarbetare och Ekonomi.
  - ▶ Två av fem mål bedöms delvis uppnås, målen tillhör perspektiven Invånare och Samhälle.
  - ▶ Kommunkoncernens soliditet uppgick till 35 procent, vilket överstiger kommunfullmäktiges målnivån på 25 procent. Soliditeten bedöms påverkas av ett högt resultat i kommunen.

▶ EY noterar:

- ▶ Vi noterar att bedömning av måluppfyllelsen för samtliga mål redovisas genom slutsatser och målbedömning för respektive mål. Däremot saknas indikatorer i syfte att mäta graderna av måluppfyllelsen för samtliga mål
- ▶ Kommunstyrelsen presenterar övergripande slutsatser och analyserar kommunens verksamhetsmässiga måluppfyllelse och finansiella resultat i förhållande till god ekonomisk hushållning

3. Kommunstyrelsens bedömning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Kommunstyrelsen bedömer att en god ekonomisk hushållning uppnås utifrån en helhetsbedömning av verksamhetsresultat, finansiella nyckeltal samt en fortsatt målmedveten styrning av verksamhet och ekonomi.

- ▶ EY bedömer att kommunstyrelsen presenterar och analyserar måluppfyllelsen för respektive mål.
  - ▶ Vi noterar att bedömning av måluppfyllelsen för samtliga mål redovisas genom slutsatser och målbedömning för respektive mål. Bedömningen av måluppfyllelsen kan stärkas och förtydligas genom att upprätta indikatorer för respektive mål, som möjliggör en tydligare uppföljning.

4. Vår bedömning

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

- ▶ Vår bedömning är att kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Vår bedömning är att utfallet är förenligt med de *finansiella* mål som fullmäktige fastställt.
- ▶ Vår bedömning är att utfallet är förenligt med de *verksamhetsmässiga* mål som fullmäktige fastställt.
- ▶ Vi konstaterar, utifrån de otydliga riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, samt att övergripande indikatorer saknas som möjliggör en rättvisande och förståelig uppföljning av fullmäktiges övergripande mål, att en bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås, ej kan göras.

5. Rekommendationer

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Upprätta indikatorer för respektive mål för att möjliggöra en adekvat uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande mål
- ▶ Tydliggör riktlinjen för vad som krävs för att kommunen ska uppnå målet om god ekonomisk hushållning

22 mars 2024

Anders More

Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Strängnäs kommun 2023 Granskning av årsbokslut

Genomförd på uppdrag av revisorerna
Februari-mars 2024

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY
Building a better
working world

Agenda

- 01 Syfte och avgränsning
- 02 Sammanfattning
- 03 Iakttagelser från granskning av årsbokslutet
- 04 Summering av noterade avvikelser
- 05 Rekommendationer
- 06 Nyheter

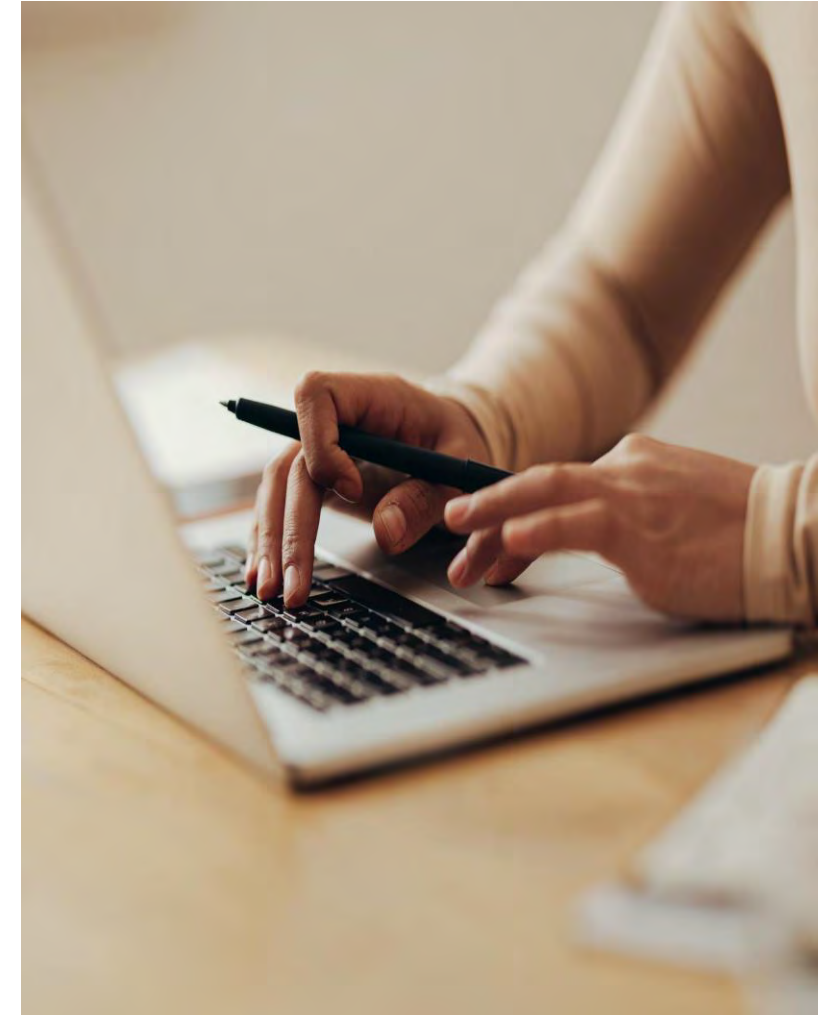
1. Syfte och avgränsning

Granskningens syfte:

- ▶ Bedöma om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och normering från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Utformning av revisionen i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision

- ▶ Revisionen är utformad för att vi ska kunna avge en granskningsrapport avseende årsredovisningen och de sammanställda räkenskaperna för räkenskapsåret 2023. I enlighet med god revisionssed har vi i vår revision bedömt den interna kontrollen kopplat till den finansiella rapporteringen för att kunna planera revisionen och bestämma utformning, tidpunkt och omfattning av specifika granskningsåtgärder. Omfattningen av vår granskning av den interna kontrollen varierar mellan olika enheter och våra noteringar täcker inte in alla eventuella svagheter i rutiner och intern kontroll.
- ▶ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat de ekonomiska beslut som denne fattar med grund i de finansiella rapporterna. Bedömning av frågor som är väsentliga för användare av de finansiella rapporterna bygger på ett beaktande av vad som är gemensamma behov av finansiell information hos en användare som grupp. Den möjliga effekten av felaktigheter för vissa enskilda användare, vars behov kan variera stort, beaktas inte. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.
- ▶ Vi har i denna rapport sammanfattat väsentliga iakttagelser från vår revision t.o.m. dagens datum.

2. Sammanfattning

Genomfört arbete

- ▶ Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört vår granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för räkenskapsår 2023. Vi har granskat intern kontroll kopplat till processer och rutiner avseende finansiell rapportering och årsbokslutet. Granskningen omfattar kommunen, dotterbolagen och de sammanställda räkenskapernas resultat- och balansräkning, kassaflöde och noter.

Slutsats

- ▶ Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- ▶ Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR
- ▶ Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR

03

Årsboks slutsgranskning
Iakttagelser från vår granskning

3. Redovisnings- och revisionsfrågor i årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
Övergripande bedömning av årsredovisningen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Årsredovisningen innehåller i allt väsentligt de delar som LKBR och RKR föreskriver. 	
Granskning av annan information	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Inga noteringar att lyfta. 	
Drift- & investeringsredovisning	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Drift- och investeringsredovisningen har ställts upp enligt RKR. ▶ Driftredovisningen visade en avvikelse för nämnderna om totalt 35 mkr där Socialnämnden visade den största avvikelsen på grund av ökade kostnader för placeringar av unga med tung kriminalitet samt ökade kostnader för hem, vård, boende och familjehem. Avvikelser har förklarats för samtliga nämnder, men ej för andra poster i driftredovisningen. Pensionsförvaltningen visade en stor avvikelse relaterat till köp av pensionsförsäkringslösning. ▶ Investeringsredovisningen visade en total avvikelse sedan investeringarnas start om ca 174 mkr, men årets avvikelse mot budget uppgår till 26 mkr. Teknik- och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen visade totala budgetavvikelser om 165 mkr. Kommunstyrelsens avvikelse beror främst på försening avseende investeringar i skoltomt Marielund då utmaningar i utbyggnation av infrastruktur. Teknik- och fritidsnämndens avvikelse beror till stora delar på förskjutning av byggtid för Larslunda sim- och sporthall men även andra ej slutförda projekt. 	
Sammanställda räkenskaper	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Vi har likt föregående år noterat att det uppstår svårigheter i samband med tidplanen kring rapportering inom koncernen. Vi har i samband med revisionen noterat olika klassificeringar i resultat- och balansräkningen mellan koncernbolagen i rapportpaket och årsredovisningarna, vilket beror på att rapportering sker innan vi hunnit utföra revisionen samt innan dotterbolagen har hunnit upprätta sina årsredovisningar. Vi rekommenderar kommunen att se över tidplanen för att säkerställa att rapporteringen från dotterbolagen till kommunen blir korrekt och överensstämmer med årsredovisningarna. 	

3. Redovisnings- och revisionsfrågor i årsbokslutet

Område	Iakttagelse och kommentar	Kommunens kommentar
RKR R5 Finansiell leasing	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Denna standard tillämpas ej då de objekt som klassas som finansiell leasing är få till antalet samt att värdet enligt kommunen ej bedöms som väsentligt. ▶ 14 mkr i år (3 mkr fg år) ▶ Kommer att påverka vårt yttrande	
RKR R10 Redovisning av pensionsförpliktelser	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Undantag har gjorts (år 2004-2008) för extra avsättning om totalt 76,5 mkr för att utjämna kostnaderna för pensionsutbetalningarna. Förutom den extra avsättningen redovisas kommunens pensionsåtaganden enligt blandmodellen.	
RKR R4 Materiella anläggningstillgångar - Pågående anläggningar exploatering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Pågående anläggningar som bokförts före 2022 redovisas som omsättningstillgång (exploateringstillgång) till dess att tillgången tas i bruk. Pågående anläggningar som bokförts från och med 2022 redovisas som materiella anläggningstillgångar.	
RKR R16 Koncernföretagens redovisningsprinciper	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Bidrag gällande materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångens redovisade värde för dotterbolagen då problem att få fram korrekta värden för ett av koncernföretagen.	

04

Summering av noterade avvikelser

$$\frac{\sqrt{D^2 + E^2 - 4F}}{2}$$

$$x^2 + y^2 = r^2$$
$$(x-h)^2 + (y-k)^2 = r^2$$
$$x^2 + y^2 + F = 0$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{1}{g}}$$

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{g}{1}}$$

$$I \left[\frac{d_1}{d_1 + d_2} \right]$$
$$\left[\frac{N}{2} (n-1) \right]$$

Summering av noterade avvikelser

- ▶ Förutom kommunens avvikelser från RKR, vilka presenterats tidigare, har vi inte identifierat några väsentliga avvikelser vid granskning av årsbokslutet, de sammanställda räkenskaperna eller årsredovisningen avseende räkenskapsår 2023.

Summering av noterade avvikelser

Nedan beskrivs väsentliga avvikelser som vi har noterat under vår granskning av räkenskapsåret samt dess påverkan på det redovisade resultatet.

Avvikelse	Korrigerad ökar (minskar) redovisat resultat (MSEK)
Korrigerade avvikelser <i>Inga</i>	Ej tillämpligt
Faktiska, ej korrigerade avvikelser <i>Inga</i>	0
Bedömda ej korrigerade avvikelser <i>Inga</i>	0
Summa ej korrigerade avvikelser	0

05

Rekommendationer

4. Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

Område	Rekommendation	Uppföljning	Kommunens kommentar
Leasing	<ul style="list-style-type: none"> Årets rekommendationer: Se över hantering av RKR R5, beloppet ökar för varje år, likaså antalet objekt som ska klassificeras som finansiell leasing.	Följs upp under nästa år.	

06

Nyheter

5. Nyheter från Rådet för Kommunal redovisning

RKR:s rekommendationer gäller för kommuner och regioner enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). RKR R2 Intäkter ska tillämpas vid redovisning av intäkter från avgifter, gåvor, ersättningar, försäljningar, skatter och bidrag.

Uppdateringen av rekommendationen innehåller, förtydliganden, följdändringar med anledning av genomförda ändringar i RKR R5 Leasing.

Uppdateringen av RKR R14 Drift- och Investeringsredovisning innehåller jämfört med tidigare version ett tydligare krav på att rapporterna ska kunna kopplas till årsredovisningens övriga delar.

Ändringarna gäller från och med räkenskapsåret 2023.

Ändrade restriktioner för statsbidrag från Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har gjort en ny tolkning av Regeringens beslut 2021-05-27, S2021/04601 (delvis) och Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU46. Den nya tolkningen innebär ändrade restriktioner avseende följande statsbidrag:

- Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre. Detta bidrag ska successivt intäktsredovisas med en jämn fördelning från och med juli 2023 till och med december 2024.
- Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden. Det garanterade grundbeloppet ska intäktsredovisas med en jämn fördelning från och med januari 2023 till och med december 2024. Skillnaden mellan grundbeloppet och totalt tilldelade medel enligt Socialstyrelsens beslut intäktsredovisas från och med det att Socialstyrelsen meddelat beloppet (juni 2023) till och med december 2024.

Båda bidragen klassificeras som generella i den externa redovisningen.

Uppdatering av RKR R16 Sammanställda räkenskaper avseende att man vid koncernintern leasing "[när kommunen leasar ett objekt från ett kommunalt bolag]" kan likställa leasingobjektets verkliga värde med objektets bokförda värde i bolaget, förutsatt att redovisning och värdering i bolaget skett i enlighet med BFNR 2012:1." Denna förenklingsregel går emellertid inte att använda i alla situationer. Lagstiftningens krav om rättvisande bild (LKBR 4:3) är överordnad normeringen.

Ändringarna gäller från och med räkenskapsår 2024 men tidigare tillämpning uppmuntras.

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping to create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets. Enabled by data and technology, diverse EY teams in over

150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate. Working across assurance, consulting, law, strategy, tax and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity.

© 2024 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

Det sakkunniga biträdets yttrande

Till revisorerna i Strängnäs kommun (org.nr 212000-0365)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Strängnäs kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01-2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2024-03-22.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalande med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Strängnäs kommun för år 2023-01-01-2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för den omständighet som beskrivs i nedanstående stycke, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden med reservation

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Strängnäs kommun har påbörjat en översyn av samtliga leasingavtal, och det är sannolikt att delar av den leasing som nu redovisas som operationell kommer att övergå till att redovisas som finansiell leasing. Översynen är inte avslutad, varför en beloppsmässig effekt inte är möjlig att fastslå.

En omklassificering till finansiell leasing innebär att balansomslutningen påverkas genom att anläggningstillgång respektive långfristig skuld redovisas för berörda leasingobjekt. Denna effekt bedömer vi kunna bli väsentlig för kommunens balansräkning, och därigenom även på nyckeltal som påverkas av densamma. Nettoeffekten på resultaträkningen bedöms inte bli väsentlig, men delar av kostnaderna kommer att omklassificeras från Verksamhetens resultat till Resultat efter finansiella poster.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden med reservation.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3-58. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision, för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Nyköping, den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Johanna Eklöf
Ansvarigt sakkunnigt biträde

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Johanna Margareta Eklöf

Ansvarigt sakkunnigt biträde

Serienummer: 7048e58ef1c9872932c7af57879481c35f89

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-04-02 13:46:49 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>